

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως : 312/2015
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄
Συνεδρίαση της 16^{ης}-12-2015**

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Πέτρος Κωνσταντινόπουλος, Ευσταθία Τσαούση και Γεώργιος Βαμβακίδης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Αγγελική Καστανά, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος : Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2/49036/0004/10-11-2015 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών/Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης/Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης/Τμήμα Ε΄ – Οργάνωσης και Ποιότητας.

Ερώτημα : Αποδοχή ή μη από τον Υπουργό Οικονομικών αίτησης θεραπείας της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε. (Ο.Π.Α.Π. Α.Ε), για την ανάκληση ή τροποποίηση της υπ' αριθμ. 2/36411/0004/ 25.5.2015 απόφασής του.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

1. Με την υπ' αριθμ. 2/36411/0004/25-5-2015 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΥΟΔΔ 385) έγιναν αποδεκτές οι δηλώσεις παραίτησης του προέδρου και των μελών της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) και

διορίστηκαν νέα μέλη της επιτροπής, σε αντικατάσταση των παραιτηθέντων μελών, και για το υπόλοιπο της θητείας τους, ήτοι έως 19-12-2017.

2. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε (ΟΠΑΠ Α.Ε.) υπέβαλε την από 3.7.2015 αίτηση θεραπείας ενώπιον του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία διώκει την ανάκληση ή τροποποίηση της προαναφερόμενης υπουργικής απόφασης κατά το μέρος που διορίζει ως μέλος της Ε.Ε.Ε.Π. τον Σ.Α., διότι, κατά τους ισχυρισμούς της, το συγκεκριμένο μέλος δεν συγκεντρώνει τα εχέγγυα αμερόληπτης και αντικειμενικής κρίσης.

Ειδικότερα, η αιτούσα ισχυρίζεται ότι ο Σ.Α. εργάστηκε στην ΟΠΑΠ Α.Ε από το 2007 έως το 2010, ως Γενικός Επιχειρησιακός Υπεύθυνος και εν συνεχεία ως αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Επιχειρησιακών Θεμάτων. Η σχέση εργασίας του με την εταιρεία λύθηκε, κατόπιν καταγγελίας της σύμβασης από την Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. Στη συνέχεια, ο Σ.Α. άσκησε αγωγή κατά της εταιρείας, με την οποία δίωκε την καταβολή αμοιβών και αποζημίωσης. Η αντιδικία έληξε αμετάκλητα υπέρ του Σ.Α. Εν όψει λοιπόν του πραγματικού αυτού, η Ο.Π.Α.Π. Α.Ε θεωρεί ότι υπάρχει εχθρική προδιάθεση του εν λόγω μέλους σε βάρος της εταιρείας, η οποία κλονίζει την αμεροληψία του και εμποδίζει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, την συμμετοχή του στην Ε.Ε.Ε.Π. καθόσον «τυχόν διοικητική πράξη που εκδίδεται από την ΕΕΕΠ με την παρούσα σύνθεση δύναται να προσβληθεί ως ακυρωτέα εξ αιτίας της κακής σύνθεσης του συλλογικού οργάνου».

3. Κατόπιν τούτων, η Υπηρεσία ερωτά πως θα αντιμετωπίσει την υποβληθείσα αίτηση θεραπείας.

Νομοθετικό πλαίσιο

4. Στο άρθρο 16 του ν.3229/2004 «Εποπτεία της ιδιωτικής ασφάλισης, εποπτεία και έλεγχος τυχερών παιχνιδιών, εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων και άλλες διατάξεις» (Α' 38), ορίζονται τα εξής: «*1. Συνιστάται διοικητική αρχή, η οποία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, με την επωνυμία Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών, με έδρα την Αθήνα και σκοπό την εποπτεία των τυχερών παιχνιδιών, καθώς και την ενάσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται. 2. Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. 3. Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων συγκροτείται από εννέα μέλη, που διορίζονται από*

τον Υπουργό Οικονομικών και είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους, διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα και διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα της αρμοδιότητας που τους ανατίθεται. Η θητεία του Προέδρου και των υπόλοιπων μελών της Ε.Ε.Ε.Π. είναι τετραετής και μπορεί να ανανεώνεται για μία μόνο φορά. Ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Ε.Π. διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Η σύνθεση των μελών της Ε.Ε.Ε.Π., πλην του Προέδρου, ανανεώνεται κατά το ήμισυ ανά διετία. Με την απόφαση διορισμού της Ε.Ε.Ε.Π. που εκδίδεται για πρώτη φορά καθορίζονται τα μέλη για τα οποία η θητεία είναι διετής. Τα μέλη της Ε.Ε.Ε.Π., οι σύζυγοί τους και οι συγγενείς τους α' και β' βαθμού, απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση που αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα των τεχνικών-ψυχαγωγικών και τυχερών παιγνίων. Τα ανωτέρω αποτελούν κώλυμα διορισμού ή λόγο παύσης μέλους της Ε.Ε.Ε.Π.. Επίσης, τα μέλη της Ε.Ε.Ε.Π. απαγορεύεται για το χρονικό διάστημα της θητείας τους και πέντε (5) έτη μετά τη λήξη της να παρέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, υπηρεσία με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε ελεγχόμενο από την Ε.Ε.Ε.Π. φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, παύει η θητεία των μελών της Ε.Ε.Ε.Π. που παραβαίνουν τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων και τους επιβάλλεται πρόστιμο, ίσο με το δεκαπλάσιο των συνολικών αποδοχών που έλαβαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους ...».

5. Στα άρθρα 13, 24 και 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.2690/1999 (Α' 45), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 13. «1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος ...».

Άρθρο 24 «1. Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησής της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς, προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας),

είτε, από την αρχή η οποία προίσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή). 2. Η διοικητική αρχή στην οποία υποβάλλεται η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, αίτηση οφείλει να γνωστοποιήσει στον ενδιαφερόμενο την απόφασή της για την αίτηση αυτή το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, εκτός αν από ειδικές διατάξεις προβλέπεται διαφορετική προθεσμία».

Άρθρο 7 «1. Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. 2. Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον : α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατά ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερόμενους, ή γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους. 3. Το όργανο ή το μέλος του συλλογικού οργάνου, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στην προϊστάμενη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, αντιστοίχως, και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Στις περιπτώσεις αυτές, η προϊστάμενη αρχή, ή το συλλογικό όργανο, αποφαινεται το ταχύτερο δυνατόν. 4. Αίτηση εξαίρεσης μονομελούς οργάνου, ή μέλους συλλογικού οργάνου, μπορούν να υποβάλουν οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η αίτηση υποβάλλεται στην προϊστάμενη αρχή, ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, ή στο αποφασίζον όργανο, κατά περίπτωση. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή τα οριζόμενα στην τελευταία περίοδο της προηγούμενης παραγράφου. 5. Η εξαίρεση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως από την προϊστάμενη αρχή ή το συλλογικό όργανο».

Ερμηνεία & εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό συνάγονται τα ακόλουθα:

6. Οι διοικητικές πράξεις, με τις οποίες συγκροτούνται τα συλλογικά όργανα της διοίκησης, δηλαδή οι πράξεις με τις οποίες καθορίζονται τα συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα, τα οποία θα απαρτίσουν τα όργανα αυτά, επειδή έχουν τα προσόντα ή

την ιδιότητα που απαιτεί ο νόμος, είναι πράξεις ατομικές (ΣΤΕ 2938/2012 σκ. 5, 623/1999 κ.ά.)

7. Οι διοικητικές προσφυγές των άρθρων 24-27 του Κ.Δ.Δ. στηρίζονται στο άρθρο 10 του Συντάγματος και αποτελούν έναν από τους τρόπους εσωτερικού ελέγχου ή αλλιώς αυτοελέγχου της Διοίκησης. (βλ. Αν. Τάχου «Ερμηνεία Κ.Δ.Δ. έκδοση 2006», σελ. 620).

8. Η αίτηση θεραπείας (άρθρο 24 Κ.Δ.Δ.) υποβάλλεται στην Αρχή, που έχει εκδώσει την ατομική πράξη και έχει αίτημα την ανάκληση ή την τροποποίησή της. Ασκείται από πρόσωπο φυσικό ή νομικό, το οποίο έχει έννομο συμφέρον από την πράξη. Το έννομο συμφέρον, που μπορεί να είναι υλικό ή ηθικό, προϋποθέτει ότι είναι προσωπικό ή αλλιώς ότι αφορά τον προσφεύγοντα η πράξη της Διοίκησης, άμεσο και ενεστώς. Ειδικότερα, δεν συντρέχει έννομο συμφέρον όταν είναι γενικό, έμμεσο και μελλοντικό. Έτσι, δεν συντρέχει έννομο συμφέρον αν γίνεται επίκληση στοιχείων που είναι γενικά, αφηρημένα, ανύπαρκτα και προσδοκώμενα καθ' υπόθεση.

9. Εν προκειμένω, με την ερευνώμενη αίτηση θεραπείας η ΟΠΑΠ Α.Ε. διώκει την ανάκληση ή τροποποίηση της υπ' αριθμ. 2/36411/0004/25-5-2015 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών προκειμένου να αντικατασταθεί ο Σ.Α., διότι δεν συγκεντρώνει τα εχέγγυα της αμερόληπτης και αντικειμενικής κρίσης και τυχόν διοικητική πράξη που θα εκδοθεί από την Ε.Ε.Ε.Π. με την συγκεκριμένη σύνθεση θα μπορεί να προσβληθεί εξ αιτίας της κακής σύνθεσης του συλλογικού οργάνου.

Επομένως, κατά τον άνω ισχυρισμό της αιτούσας, προσβαλλόμενη (με αίτηση ακύρωσης) θα είναι η τυχόν εκδοθησόμενη απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. και όχι η προσβαλλόμενη, με την αίτηση θεραπείας, απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών περί διορισμού μελών της Ε.Ε.Ε.Π. σε αντικατάσταση των παραιτηθέντων. Κατά συνέπεια, η αίτηση θεραπείας η οποία ασκείται κατ' απόφασης, η οποία ουδεμία βλάβη προκαλεί στην αιτούσα, ασκείται χωρίς έννομο συμφέρον και συνεπώς απαραδέκτως.

10. Περαιτέρω, επειδή η νομιμότητα της συγκρότησης, της σύνθεσης και της λειτουργίας του συλλογικού οργάνου, εν προκειμένω της Ε.Ε.Ε.Π., θα ερευνηθεί κατά τον χρόνο λήψης συγκεκριμένης απόφασης – γνωμοδότησης (ΣΤΕ 1600/2015, 2483/1997), είναι ενδεχόμενο, κατά την εξέταση από την Ε.Ε.Ε.Π. θεμάτων που

αφορούν στην Ο.Π.Α.Π. Α.Ε., να προκύψει θέμα από την συμμετοχή του Σ.Α. στη συνεδρίαση. Το εν λόγω ζήτημα θα αντιμετωπισθεί τότε, κατά τη διαγραφόμενη από τον Κ.Δ.Δ. (άρθρο 7 παράγραφοι 3, 4 & 5) διαδικασία και από το αρμόδιο όργανο, που δεν είναι ο Υπουργός Οικονομικών, αλλά το συλλογικό όργανο, δηλαδή η Ε.Ε.Ε.Π..

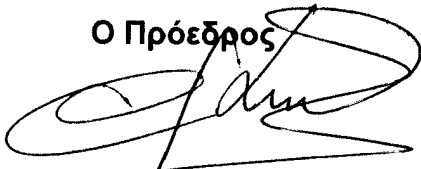
Απάντηση.

11. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί, ομοφώνως ότι ο Υπουργός Οικονομικών θα πρέπει ν' απορρίψει την αίτηση θεραπείας της ΟΠΑΠ Α.Ε κατά της υπ' αριθμ. 2/36411/0004/25-5-2015 απόφασής του, ως απαράδεκτη, ελλείπει εννόμου συμφέροντος της αιτούσας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

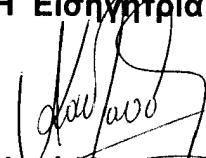
Αθήνα, 21-12-2015

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαύτης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Αγγελική Καστανά
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

